

۹۷ درصد مساحت کشور دچار خشکسالی است/جمع‌آوری بیش از ۷۳ هزار ژن گیاهی

رئیس موسسه تحقیقات اصلاح و تهیه نهال و بذر گفت: بر اساس گزارش مرکز ملی اقلیم و مدیریت بحران خشکسالی ۹۷ درصد مساحت کشور با بحران خشکسالی دست به گریبان بوده و این وضعیت در حال تشدید است. بنابراین توسعه پایدار کشاورزی و ایجاد امنیت غذایی در گروی حفظ و بهره‌برداری بهینه از منابع سه گانه کشاورزی یعنی آب، خاک و منابع ژنتیکی است.

به گزارش پایگاه خبری صنعت غذا و کشاورزی (اگرو فود نیوز)، به نقل از ایسنا، محمد زمانیان در نشست خبری با بیان این‌که بخش کشاورزی وظیفه تامین امنیت پایدار غذایی با اتکا و تولید ملی، استفاده بهینه و کارآمد از منابع تولید، حفاظت از منابع تجدید شونده و افزایش درآمد کشاورزان را برعهده دارد، گفت: اما این بخش حاضر در انجام وظایف ذاتی خود با چالش‌هایی از جمله بحران کم آبی، ناپایداری منابع کشاورزی و پایین بودن بهره‌وری زمین، آب و انرژی دست و پنجه نرم می‌کند.

وی ادامه داد: افزایش مصرف آب به دلیل توسعه صنایع، گسترش سطح زیرکشت محصولات آبی و تابستانه، افزایش مصارف شهری و صنعتی همراه

با جمعیت رو به رشد، تغییر اقلیم و خشکسالی‌های پی در پی، دسترسی به آب با کیفیت در ایران را به شکل فزاینده‌ای کاهش داده و توانایی بخش کشاورزی کشور را در دستیابی به امنیت غذایی تحت تاثیر قرار داده است.

به گفته وی براساس گزارش مرکز ملی اقلیم و مدیریت بحران خشکسالی نشان می‌دهد که ۹۷ درصد مساحت کشور با بحران خشکسالی دست به گریبان بوده و این وضعیت در حال تشدید است. به ویژه در فلات مرکزی که بیشترین آمار جمعیتی ایران در این منطقه توزیع شده و این در حالی است که بیشترین مشکل منابع آبی هم در فلات مرکزی کشور وجود دارد.

زمانیان در ادامه گفت: توسعه پایدار کشاورزی و ایجاد امنیت غذایی در گروی حفظ و بهره‌برداری بهینه از منابع سه گانه کشاورزی یعنی آب، خاک و منابع ژنتیکی است.

رئیس موسسه تحقیقات اصلاح و تهیه نهال و بذر به پایین بودن بهره‌وری نیز اشاره کرد و گفت: ارزیابی تناسب اراضی برای کشاورزی ایران نشان می‌دهد که علاوه بر محدودیت‌های آبی، منابع زیرزمینی نیز موانع قابل توجهی را برای تولید پایدار ایجاد کرده است. تجارب خارجی و داخلی نشان می‌دهد که افزایش بهره‌وری آب از سریع‌ترین و اقتصادی‌ترین راه‌حل‌هایی است که می‌تواند ضمن رونق بخشیدن به تولید، ایجاد درآمد و کاهش هزینه، تامین منابع آب، خسارت وارده به منابع آب را تامین و احیاء کند و با توجه به همبست قوی آب و انرژی، سیاست‌های اعمال بر آب، بر انرژی نیز تاثیرگذار است.

وی در بخش دیگری از صحبت‌هایش به وظایف و اهداف موسسه اصلاح و تهیه نهال بذور اشاره کرد و گفت: از مهم‌ترین وظایف این موسسه می‌توان به جمع‌آوری، حفاظت و توسعه ظرفیت‌های بهره‌برداری از ذخائر ژنتیک گیاهی، بررسی‌های به‌نژادی، به‌زراعی و تکنولوژیکی در پی محصولات زراعی برای گروه‌های مختلف، تهیه و ارائه دانش فنی، تولید هسته‌های اولیه بذر نهال و ارائه مشاوره‌های فنی و تحقیقاتی و تعیین سیاست خط مشی بر کار تولیدکنندگان بذر اشاره کرد.

زمانیان افزود: این موسسه در سال ۱۴۰۰ - ۱۴۰۱ به طور متوسط سالیانه ۵۰۰ تا ۶۰۰ پروژه تحقیقاتی در راستای تحقق برنامه‌های کلان کشور اجرا کرده است. همچنین در بازه زمانی ۹ ساله در مجموع ۱۴۰ رقم از محصولات مختلف گروه غلات آبی، ذرت و گیاهان علوفه‌ای،

دانه‌های روغنی، سبزی و صیفی و حبوبات آبی اصلاح شده معرفی شده است.

وی با بیان اینکه منابع ژنتیکی گیاهی یکی از ارزشمندترین ثروت‌های ملی و منابع پایه‌ای هر کشور محسوب می‌شوند، گفت: در حال حاضر تعداد کل منابع ژنتیکی گیاهان زراعی و خویشاوندان وحشی آنها ۷۳ هزار و ۹۱ نمونه ژنتیکی است و در مجموع بیش از ۱۴۰ هزار نمونه ژنتیکی در بانک ژن گیاهی ملی ایران مورد حفاظت است. همچنین تاکنون ۶۲۵۵ نمونه ژنتیکی از گونه‌های درختان میوه جمع‌آوری و در قالب کلکسیون‌های زنده در ایستگاه‌های تحقیقاتی مورد حفاظت قرار گرفته است.

رئیس موسسه تحقیقات اصلاح و تهیه نهال و بذر همچنین به برخی از اقدامات این موسسه اشاره کرد و گفت: از جمله اقدامات می‌توان به معرفی ارقام متحمل به خشکی، شوری و سایر تنش‌ها، معرفی ارقام کلزا به کشاورزان برای دستیابی به خودکفایی در تولید روغن گیاهی، آغاز تحقیقات در خصوص ارقام هیبرید کلزا، توسعه کشت زمستانه هیبرید آفتابگردان در مناطق گرمسیری خوزستان، معرفی ارقام هیبرید زودرس آفتابگردان، اصلاح ارقام زودرس و پرروغن گلرنگ، معرفی ارقام جدید سیب‌زمینی، معرفی ارقام داخلی لوبیا سبز و تحقیقات سالیانه بر ژرم پلاسماها و انعقاد تفاهم‌نامه همکاری مشترک علمی و پژوهشی با پژوهشگاه‌ها و مراکز تحقیقاتی و... اشاره کرد.

سرویس خبری: کشاورزی

منبع: ایسنا